

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/90/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816203865
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7816203865.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobcov: 1/ X. N., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX, R. a 2/ M. N., nar. X.X.XXXX, bytom M. XXXX, M., D. republika, obaja žalobcovia zastúpení JUDr. Pavlom Kontrom, advokátom, so sídlom Čučmianska dlhá 21, Rožňava, proti žalovanému: Združenie klubu turistov „Volovec“ pri Obci Čučma, so sídlom OcÚ Čučma, IČO: 31 274 757, zastúpený JUDr. Jurajom Ferenčíkom, advokátom, so sídlom Krivá 23, Košice, o neplatnosť valného zhromaždenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 21. júna 2018, č. k. 4C/78/2016-155

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v časti týkajúcej sa žalobcu v 2. rade a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom určil neplatnosť valného zhromaždenia združenia žalovaného, uskutočneného dňa 25.11.2015 (ďalej tiež len „valné zhromaždenie“) a neplatnosť tiež uznesení na tomto valnom zhromaždení prijatých (I), ktorých výkon zároveň pozastavil (II) a priznal obom žalobcom nárok na plnú náhradu trov konania (III).

2. Súd prvej inštancie tak v celom rozsahu vyhovel žalobe, ktorú žalobcovia skutkovo vystavali na tvrdeniach, poukazujúcich na nedostatky pri zvolávaní valného zhromaždenia a pri posudzovaní jeho uznášaniaschopnosti, a tiež na argumentácii o nenaplnení kvóra, potrebného podľa stanov združenia pre zvolenie jeho predsedu a členov výkonného výboru.

3. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel zo zistenia, že podľa knihy členov združenia boli členmi združenia nie len zakladajúcich 22 osôb (včítane žalobcu v 1. rade) ale aj ďalších 21 osôb (včítane žalobcu v 2. rade), ktoré boli za členov prijaté po založení združenia v rozmedzí rokov 1998 až 2003. Žalovaný preto, podľa skutkového záveru prvoinštančného súdu, pri zvolávaní valného zhromaždenia, pri posudzovaní jeho uznášaniaschopnosti a pri hodnotení naplnenia kvóra, potrebného podľa stanov pre voľbu orgánov, nesprávne vychádzal z toho, že má (len) 22 členov. Súd prvej inštancie tiež skutkovo ustálil, že podľa stanov bola na zvolenie členov výboru združenia potrebná nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov združenia a na voľbu predsedu združenia kvórum dvoch tretím všetkých členov združenia. Na valnom zhromaždení však podľa jeho zistenia za žiadneho z kandidátov na funkciu člena výboru a predsedu združenia, stanovami predpokladaný počet členov nehlasoval, a to ani za predpokladu, že by bol správny stav členov, z ktorého vychádzal žalovaný.

4. Súd prvej inštancie posúdil určovaciu žalobu ako procesne prípustnú podľa ust. § 137 písm. c) C.s.p. s poukazom na to, že ust. § 15 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb., v znení účinnom do 30.6.2016, priamo zakladalo právo člena združenia domáhať sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia jeho orgánov súdom. Pokiaľ ide o lehotu, ktorú na podanie žaloby toto zákonné ustanovenie určovalo, súd prvej inštancie vyšiel z

toho, že lehota 6 mesiacov počítaná od prijatia rozhodnutia by uplynula dňa 25.5.2016 a že preto žaloba doručená súdu v tento deň, bola podaná včas.

5. Hmotnoprávne posúdenie uplatneného nároku súdom prvej inštancie bolo založené na aplikácii ust. § 3 ods. 3 zák. č. 83/1990 Zb., ktoré úpravu práv a povinností členov združenia ponecháva na stanov y združenia a v jeho intenciách na zistení, že uskutočnenie valného zhromaždenia a uznesenia na ňom prijaté sú v rozpore so stanovami združenia žalovaného. S týmto odôvodnením súd prvej inštancie určil ich neplatnosť. Zároveň s použitím ust. § 15 ods. 2 zák. č. 83/1990 Zb., v znení účinnom do 30.6.2016 pozastavil výkon uznesení prijatých na valnom zhromaždení, s vysvetlením, že takýto zásah vyžaduje faktické usporiadanie pomerov, nakoľko napádanými uzneseniami došlo k zmenám v orgánoch združenia a k povereniu novozvolených osôb realizovať konkrétne kroky smerujúce k uchopeniu faktickej moci nad majetkom združenia. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. plným procesným úspechom žalobcov v spore.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná mu proti žalobcom nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. V odvolaní žalovaný namietal proti skutkovému záveru súdu prvej inštancie o počte jeho členov v čase uskutočnenia valného zhromaždenia; nesúhlasil v tomto smere so spôsobom dôkazného hodnotenia knihy členov súdom prvej inštancie, ani s jeho zisteniami, že žalobca v 1. rade patril medzi zakladajúcich členov združenia, a že dodatočne sa členom združenia stal tiež žalobca v 2. rade. Odvolateľ mal výhrady tiež k rozsahu vykonaných dôkazov s poukazom na to, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhovaný dôkaz výsluchom žalobcu v 2. rade. Podľa názoru žalovaného vykonané dôkazy umožňovali prijať skutkový záver, že stav členov združenia zodpovedal zoznamu, z ktorého vychádzal pri zvolaní valného zhromaždenia. Žalovaný v tejto súvislosti konštatoval, že súd prvej inštancie bagatelizoval tento dôkaz (zoznam členov) s odôvodnením, že bol vyhotovený na podklade spomienok niektorých členov združenia, hoc v konaní dostatočne vysvetlil, a tiež i preukázal, že tento zoznam mal objektívny podklad. Kvôli týmto skutkovým vadám sa podľa odvolateľa súd prvej inštancie nesprávne vysporiadal tiež s otázkou oprávnenia žalobcov na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia združenia, ktoré ust. § 15 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb., v znení účinnom do 30.6.2016, zakladá výlučne členovi združenia. Bezprostredne s tým súvisí podľa žalovaného tiež nesprávnosť posúdenia otázky procesnej prípustnosti určovacej žaloby súdom prvej inštancie. Žalovaný v tejto súvislosti zastával názor, že žaloba žalobcov, ktorí nie sú členmi združenia, nie je prostriedkom ochrany podľa tohto zákonného ustanovenia, a preto je nesprávny záver prvoinštančného súdu, že procesná prípustnosť určovacej žaloby vyplýva na základe odkazu v ust. § 137 písm. c) C.s.p. z právneho predpisu. Svojimi odvolacími námietkami, vytykajúcimi napadnutému rozsudku nedostatky v procesnom postupe pri odôvodňovaní rozhodnutia, neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení a poukazujúcimi tiež na prítomnosť právnych väd rozhodnutia, žalovaný podľa úvahy odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) C.s.p. V odvolaní žalovaný formálne označený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a) C.s.p. nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na nesplnenie procesných podmienok konania, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod odvolateľom materiálne a preto ani procesne účinne uplatnený. Odvolací súd však tejto súvislosti poznamenáva, že na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok sa v odvolacom konaní prihliada, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 C.s.p.)

7. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného nevyjadрили.

8. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 11Co/280/2018 z 26. júna 2019 zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietol a priznal žalovanému voči obom žalobcom nárok na plnú náhradu trov celého konania. K tomuto rozhodnutiu dospel odvolací súd na podklade záveru o prekludovaní práva oboch žalobcov domáhať sa súdneho prieskumu rozhodnutí prijatých na valnom zhromaždení dňa 25.11.2015, v dôsledku uplynutia zákonom určenej lehoty na uplatnenie nároku na súde, plynúcej odo dňa, keď sa o týchto rozhodnutiach žalobcovia dozvedeli. Odvolací súd pritom vyšiel zo skutkového zistenia, že podľa zápisnice zo dňa 17.3.2016 sa v tento deň uskutočnilo iné valné zhromaždenie združenia žalovaného, ktorého sa zúčastnil žalobca v 1. rade, zároveň zastupujúci žalobcu v 2. rade, v priebehu ktorého sám žalobca v 1. rade informoval o vytykaných nedostatkoch valného zhromaždenia dňa 25.11.2015 a konštatoval, že valné zhromaždenie nebolo uznášaniaschopné a voľba orgánov združenia, nakoľko k nej nedošlo nadpolovičnou väčšinou všetkých členov, nie je platná.

Na podklade takto prezentovaných nedostatkov valného zhromaždenia dňa 25.11.2015, došlo podľa obsahu zápisnice na valnom zhromaždení dňa 17.3.2016 k opakovanej voľbe orgánov združenia. Podľa nadväzujúceho skutkového nálezu odvolacieho súdu, žalobca v 1. rade priamo a žalobca v 2. rade prostredníctvom žalobcu v 1. rade, ktorý v jeho mene konal na valnom zhromaždení dňa 17.3.2016, sa najneskôr v priebehu tohto valného zhromaždenia dozvedeli o tom, že sa dňa 25.11.2015 uskutočnilo valné zhromaždenie, na ktorom tento orgán prijal rozhodnutia, pričom evidentne disponovali už aj tými istými informáciami o nedostatkoch tohto valného zhromaždenia, ktorými skutkovo odôvodnili žalobu. Podľa posúdenia odvolacieho súdu preto najneskôr nasledujúcim dňom (§ 122 ods. 1 Občianskeho zákonníka) začala žalobcom plynúť subjektívna lehota 30 dní na uplatnenie súdneho prieskumu rozhodnutí, prijatých na valnom zhromaždení združenia žalovaného dňa 25.11.2015 a uplynula dňa 16.4.2016, nakoľko bola žaloba podaná na súde až dňa 25.5.2016.

9. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 3 Cdo 17/2020 z 21. apríla 2021 rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/280/2018 z 26. júna 2019 v časti týkajúcej sa žalobcu v 2. rade v dovolacom konaní zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie žalobcu v 1. rade proti rozsudku odvolacieho súdu bolo tým istým rozhodnutím najvyššieho súdu odmietnuté. V kasačnom rozhodnutí dovolací súd vyšiel zo správnosti úvah odvolacieho súdu, pokiaľ ide o posúdenie plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty u žalobcu v 1. rade (bod 23 odôvodnenia); nestotožnil sa však s jeho záverom, že rovnako ako žalobcovi v 1. rade začala plynúť subjektívna prekluzívna lehota aj žalobcovi v 2. rade, preto, že na valnom zhromaždení dňa 17.3.2016 žalobca v 1. rade konal aj v jeho mene. Podľa názoru najvyššieho súdu je pre začatie plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty podľa § 15 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb., v znení účinnom do 30.6.2016, obdobne ako v prípade plynutia subjektívnej premlčacej doby pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, významná skutočná vedomosť člena združenia o existencii napadnuteľného rozhodnutia jeho orgánu, pričom „...dôkazom získania takejto vedomosti u člena združenia, ktorý na svoje zastupovanie splnomocnil iného člena (splnomocniteľa), nie je získanie vedomosti zástupcom (splnomocnencom)“.

10. Krajský súd v Košiciach po čiastočnom zrušení rozsudku sp. zn. 11Co/280/2018 z 26. júna 2019 dovolacím súdom, v ďalšom konaní opätovne prejednal odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 4C/78/2016 z 21. júna 2018, v časti týkajúcej sa žalobcu v 2. rade. Predmetom odvolacieho prieskumu teda nebol uplatnený nárok žalobcu v 1. rade, nakoľko, ako už bolo zmienené, bolo o ňom právoplatne rozhodnuté a na tomto stave sa nič nezmenilo ani v dovolacom konaní.

11. Podľa ust. § 15 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb., o združovaní občanov, v znení účinnom do 30.6.2016, ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné alebo odporujúce stanovám, môže do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia požiadať okresný súd o jeho preskúmanie.

12. V citovanom zákonnom ustanovení sú vymedzené špecifické podmienky procesnej i vecnej legitímácie žalobcu v spore o ochranu pred nezákonným rozhodnutím orgánu združenia alebo rozhodnutím orgánu združenia, ktoré je v rozpore so stanovami. Podľa tejto úpravy je ochrana pred rozhodnutiami orgánov združenia poskytnutá len členom združenia (procesná legitímácia) a len v určených lehotách (vecná legitímácia).

13. Už v rozsudku sp. zn. 11Co/280/2018 z 26. júna 2019 odvolací súd vysvetlil, že ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné alebo odporujúce stanovám, môže sa na súde domáhať jeho preskúmania len do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel (subjektívna lehota), najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia (objektívna lehota). Tieto lehoty sú prepadnými (prekluzívnymi), a preto právo domáhať sa súdneho prieskumu rozhodnutia ich márnym uplynutím zanikne. Procesným následkom uplatnenia takto zaniknutého práva je, že žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu združenia podaná po uplynutí prekluzívnej lehoty, musí byť už len z tohto dôvodu zamietnutá, z čoho logicky vyplýva, že za takého stavu súd nemá procesný priestor na vecný prieskum rozhodnutia orgánu združenia.

14. Rovnaké miesto z pohľadu procesnej ekonomie i dopadu na úspešnosť žaloby, má aj otázka statusu žalobcu. Zákon totiž v citovanom ustanovení poskytuje ochranu pred rozhodnutiami orgánov združenia

len jeho členom, a preto súd môže pristúpiť k ich vecnému prieskumu len v prípade, že členstvo žalobcu v združení nie je sporné alebo po tom, čo túto spornú otázku predbežne vyrieši v prospech žalobcu.

15. Význam primárneho vyriešenia tejto otázky vyzdvihol v konaní žalovaný, ktorý v rámci svojej obrany v spore v konkrétnych súvislostiach (s odkazom predovšetkým na knihu členov a svedecké výpovede v konaní vypočutých členov) spochybnil členstvo žalobcu v 2. rade v konaní a celkom správne argumentoval, že vo vzťahu k tejto skutkovej okolnosti povinnosť tvrdenia i jej zodpovedajúce dôkazné bremeno v konaní zaťažujú žalobcu. Odvolací súd v tejto spojitosti poukazuje na to, že v právnej praxi sa judikovalo, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej procesnej strane, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky (por. napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/52/2010 z 24. júna 2010). Výstižný záver k tejto otázke formuloval Najvyšší súd SR napríklad tiež v uznesení sp. zn. 6 MCdo/17/2010 z 28. marca 2012, v zmysle ktorého skutočnosť navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Obdobne i Ústavný súd SR v náleze sp. zn. I. ÚS 24/2019 z 9. júna 2020 konštatoval, že z prejednávanej zásady vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosť zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha.

16. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku (bod 25) dospel súd prvej inštancie k skutkovému nálezu, že žalobca v 2. rade bol členom združeného žalovaného na podklade prezenčných listín zo dňa 17.1.2002 a 2.9.2003, v ktorých sú uvedené mená žalobcov, pričom autenticitu oboch písomností vyvodil z toho, že sú na nich (bez námietok) uvedení a podpísaní tiež Ing. J. X. a O. A. st. (jedná sa o osoby, ktoré boli zvolené do orgánov združeného na spornom valnom zhromaždení, pozn. odv. súdu). Tomuto záveru súdu prvej inštancie je potrebné kriticky vytknúť hneď niekoľko zásadných momentov. V prvom rade zostala pri hodnotení tohto dôkazu bez povšimnutia zo strany prvoinštančného súdu skutočnosť, že na oboch prezenčných listinách (zo dňa 17.1.2002 čl. 87 a zo dňa 2.9.2003 čl. 89) je osoba žalobcu v 2. rade zapísaná dodatočne (rukou) na poslednom mieste, z čoho vyplýva, že o podobe, v akej bola prezenčná listina v čase keď ju podpísali Ing. J. X. a O. A. st. nemožno mať istotu. Preto nevyhnutne podpisom, ktorými tieto osoby formálne potvrdili účasť na valných zhromaždeniach (nie správnosť prezenčnej listiny), nemožno bez ďalšieho prisudzovať výpovednú hodnotu vo vzťahu k okolnostiam zápisu údajov o žalobcovi v 2. rade v nej (prezenčnej listine). Súd prvej inštancie pochybil tiež pri hodnotení tohto dôkazu v kontexte iných vykonaných dôkazov.

17. Vo všeobecnosti v odôvodnení rozsudku podľa ust. § 220 ods. 2 C.s.p. musí súd tiež vyjadriť, akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov. Dôkazy totiž nestačí iba vykonať a informáciu z nich vyplývajúcu preniesť do odôvodnenia rozhodnutia, ale je nutné ich tiež náležite vyhodnotiť, a teda posúdiť ich vierohodnosť a relevantnosť. V tomto smere významnú úlohu zohráva zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorú je potrebné v civilnom sporovom konaní bezvýhradne uplatňovať. Táto zásada umožňuje voľný myšlienkový proces súdu, ktorého výsledkom je záverečné presvedčenie ohľadne posudzovanej spornej skutkovej otázky. Súd vykonané dôkazy hodnotí podľa svojich vlastných záverov, opierajúcich sa o skúsenosti a logiku (por. Zoulík, F.: Soudy a soudnictví, C.H.Beck, Praha 1995, str. 130). V civilnom sporovom konaní je uvedená zásada zakotvená v ust. § 191 C.s.p., podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko čo vyšlo počas konania najavo. Voľné hodnotenie dôkazov sa okrem iného opiera tiež o povinnosť súdu vyhodnotiť všetky vykonané dôkazy, majúce k spornej skutočnosti výpovednú hodnotu bez zreteľa na to, či potvrdzujú alebo vyvracajú tvrdenia strán. Zásada voľného hodnotenia dôkazov je limitovaná požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu, získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi (por. napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 332/09 z 26.1.2010). ÚS SR vo svojom náleze sp. zn. I. ÚS 114/08 z 12.6.2008 príznačne vyjadril hneď niekoľko ďalších úvah, vzťahujúcich sa na proces hodnotenia dôkazov a spôsob jeho premietnutia v odôvodnení rozhodnutia. Uviedol tu medzi iným tiež, že „...kontrola (voľného hodnotenia dôkazov súdom) sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku...“, že „...“ súd je povinný dôkazy navzájom si odporujúce hodnotiť a ďalej zdôvodniť, napr. prečo niektoré z nich pokladá za neverohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne aj prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol vôbec zaoberať.“ a napokon, že „nie je prípustný eklektický (náhodilý) a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom“. Nemožno v tejto súvislosti nespomenúť tiež záver vyjadrený ÚS SR v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 300/06 zo 4.1.2007 v zmysle ktorého „Len objektívnym

postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ako aj ničím nepodložená možnosť úvahy orgánu verejnej moci bez akýchkoľvek objektívnych limitov, ktoré sú vymedzené zákonnými spôsobmi zisťovania skutkového základu, prijať rozhodnutie“. Z pohľadu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak súd vezme do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývajú a v konaní ani inak nevyšli najavo, alebo vtedy, ak neprihliadne na rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli preukázané vykonaným dokazovaním alebo vyšli za konania najavo, alebo vtedy, ak sa v ním vykonanom hodnotení dôkazov alebo poznatkov, ktoré vyšli v konaní najavo, vyskytne logický rozpor. Skutkové zistenie nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak sa týka takých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci (por. napr. NS SR 1 MCdo 4/2009)

18. Súd prvej inštancie v rozpore s týmito právnou praxou aprobovanými kritériami pre hodnotenie dôkazov a pre spôsob vyjadrenia tohto myšlienkového postupu v odôvodnení napadnutého rozsudku, objektívne nevyhodnotil dostupné dôkazy vo vzťahu k spornému členstvu žalobcu v 2. rade v združení žalovaného, ale obmedzil sa len na neprípustné selektívne vyjadrenie faktov, ktoré z jeho pohľadu skutkové tvrdenie žalobcu v 2. rade potvrdzujú. Pritom ale dôkazy svedčiacie o opaku bez akéhokoľvek vyhodnotenia vierohodnosti a pravdivosti vo svojich skutkových záveroch nevzal do úvahy, navyiac bez toho, aby tento prístup v odôvodnení zmysluplne vysvetlil. Súd prvej inštancie predovšetkým úplne odignoroval knihu členov zdrużenia, ktorú v konaní predložili samotní žalobcovia, s tvrdením, že reprezentuje „...posledný známy počet členov, ktorí jediní mali právo na napádanom valnom zhromaždení hlasovať...“, v ktorej podľa zistenia odvolacieho súdu žalobca v 2. rade nefiguruje. Prehliadol tiež svedecké výpovede členov zdrużenia, ktorí sa na žalovaného v 2. rade ako člena zdrużenia nevedeli rozpamätať. Nevzal do úvahy ani fakt, že hoc na prezenčných listinách zo dňa 17.1.2002 a 2.9.2003 je žalobca v 2. rade dopísaný (bližšie v bode 15 odôvodnenia) v prezenčnej listine zo dňa 7.10.2003 už nefiguruje. Odvolaciemu súdu sa v tejto súvislosti žiada vyzdvihnúť, že v konaní vyšlo najavo, že dokumentáciu zdrużenia žalovaného mala na starosti matka žalobcu v 1. rade (zapisovanie do knihy členov nevynímajúc) a poukázať tiež na fakt, že v doterajšom priebehu konania žalobca v 2. rade neozrejmil okolnosti vzniku svojho členstva v združení žalovaného a nepredložil žiaden dôkaz o tom, že k tomu došlo postupom predpokladaným v stanovách (napr. prihláška, zápisnica z valného zhromaždenia, uznesenie výboru, členská legitimácia, doklad o zaplatení členského poplatku a pod.), prípadne iným v združení zaužívaným spôsobom, alebo preukazujúci, že sa na činnosti alebo aktivitách zdrużenia ako člen reálne zúčastňoval (až na už sporné zápisnice). Za tohto stavu sa javí byť celkom nepochopiteľným, že súd prvej inštancie bez akéhokoľvek vysvetlenia nereflektoval na žalovaným niekoľkokrát prednesený návrh vypočuť v konaní žalobcu v 2. rade. Pozornosti odvolacieho súdu v tejto spojitosti neušla ani ďalšia súvislosť, a síce že i zástupca žalobcov v podrobnostiach o skutkovom deji v konaní odkazoval (aj) na výpoveď žalobcu v 2. rade (napr. v podaní zo 6. 11.2016), čo úlohu a význam tohto dôkazu v spore bezpochyby umocňovalo.

19. Vo svetle týchto skutočností je zrejmé, že záver súdu prvej inštancie o procesnej legitímácii žalobcu v 2. rade (vo význame oprávnenia vymáhať právo), opierajúci sa len o prezenčné listiny z členskej schôdze zdrużenia žalovaného zo dňa 17.1.2002 a zo dňa 2.9.2003, nemôže obstáť, nakoľko skutkové zistenie o členstve žalobcu v 2. rade v združení žalovaného nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní a zároveň jeho odôvodnenie neposkytuje ani len základné vysvetlenie, prečo prvoinštančný súd nevykonal dokazovanie v celej navrhovanej šírke a prečo sa niektorými z vykonaných dôkazov, nezaoberal. Nakoľko tento nedostatok, vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov, nebolo možné efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) C.s.p. neostávalo iné ako rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa žalobcu v 2. rade (v napadnutom vyhovujúcom výroku i v závislom výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom v 2. rade a žalovaným), zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

20. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie v prvom rade opätovne sa vysporiadať so spornou skutkovou okolnosťou členstva žalobcu v 2. rade v združení žalovaného, od ktorej závisí jeho procesná legitímácia - oprávnenie domáhať sa súdnej ochrany podľa § 15 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb., v znení účinnom do 30.6.2016. K tomu v intenciách vytknutých nesprávností a vysloveného právneho názoru, vyvodí zodpovedajúce skutkové zistenia z už vykonaných dôkazov, eventuálne umožní stranám uplatniť i ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Len v prípade záveru, že žalobca v 2. rade bol v čase sporného valného zhromaždenia členom zdrużenia žalovaného prvoinštančný súd

pristúpi k posúdeniu zákonnosti a súladu so stanovami rozhodnutí prijatých na valnom zhromaždení dňa 25.11.2015 v intenciách žalobcom v 2. rade vytýkaných nedostatkov. V novom rozhodnutí prvoinštančný súd vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 C.s.p.) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri právnom posudzovaní veci vyjde z právneho názoru odvolacieho súdu (§391 ods. 2 C.s.p.), tak ako ho vyjadril v tomto uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň aby odôvodnenie nie len formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 C.s.p., ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

21. Na dôvažok odvolací súd pripomína povinnosť aj bez námietky či prostej iniciatívy strán, skúmať otázku zachovania zákonnej lehoty pre podanie žaloby ešte pred jej vecným prejednaním. Skutkovým podkladom tohto myšlienkového procesu sú všetky skutočnosti, ktoré v spore vyšli najavo, bez ohľadu na to, ktorá strana ich svojou procesnou iniciatívou do konania vniesla. Pokiaľ takéto skutočnosti v akomkoľvek štádiu konania, ďalšie konanie nevynímajúc, odôvodňujú záver, že žaloba bola podaná po zákonom určenej lehote, stáva sa už ďalšie dokazovanie, hodnotenie dôkazov i právne posudzovanie veci tiež z pohľadu splnenia ostatných hmotnoprávných predpokladov, nadbytočným. V záujme vyhnúť sa prípadným pochybeniam pri posudzovaní zachovania zákonnej lehoty pre uplatnenie súdnej ochrany podľa § 15 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb., v znení účinnom do 30.6.2016, odvolací súd akcentuje potrebu riadiť sa právnym názorom vysloveným v tejto otázke dovolacím súdom (bližšie v bode 9 tohto uznesenia) a poukazuje tiež na to, že dôkazné bremeno k skutkovým okolnostiam opodstatňujúcim záver o prekludovaní uplatneného nároku v spore zaťažuje stranu žalovaného (bližšie v bode 15 tohto uznesenia).

22. V ďalšom konaní rozhodne súd prvej inštancie o všetkých trovách (vo vzťahu medzi žalobcom v 2. rade a žalovaným) vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p) a aj konania dovolacieho.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.